

NIMFE

Kazalo

ŽIVLJENJSKI PROSTOR.....	3
OPIS.....	3
PREHRANA.....	4
PAPAGAJI IN NJIHOVO OBNAŠANJE.....	6
VZNEMIRJENOST.....	7
PULJENJE PERJA.....	7
ČIŠČENJE PERJA S KLJUNOM.....	8
PTICA SI IZBERE SVOJ PAR.....	8
ŠIRJENJE ZENIC.....	8
MLADOSTNO ŠČEBETANJE.....	9
STRGANJE KLJUNA.....	9
NAPADALNOST.....	9
FRFOTANJE.....	9
OBRAMBA.....	10
POTRTOST.....	10
PRETEGOVANJE.....	10
KOPANJE.....	11
OGROŽENOST.....	11
VIRI IN LITERATURA.....	12

ŽIVLJENJSKI PROSTOR

Nimfe so vrsta papig, ki žive po skoraj vsej avstralski celini. Izjema so severna, vzhodna in južna obala in Tasmanija. Iz iste okolice izvirajo tudi skobčevke.

Nimfe žive v savanah, stepah in na travnatih območjih. Pari preživijo skupaj vse leto, čeprav letajo v velikih jatah, ki se selijo iz kraja v kraj, ker iščejo hrano. Hranijo se z zelmi, semeni trav in žit. V svoji domovini so nimfe zelo pogoste ptice.

OPIS

Nimfe gnezdijo na odmrlih drevesih evkaliptov. Razmnožujejo se po deževnem obdobju, ko je dovolj semen. V ujetništvu se lahko razmnožujejo ob vsakem letnem času, če jim dajemo dovolj hrane.

Papige te vrste so velike 32 cm in težke 80 do 120 g. Na vrhu glave imajo dolg, iztegnjen rumen in siv čop. Čop samic je lahko popolnoma siv. Samec ima citronasto rumeno glavo z rumeno rdečimi ušesnimi lisami. Te papige so večinoma sive barve. Samci so temnejši. Trup in perutnice so sivo rjave. Zgornja stran repa je srebrno rjava, spodnja je črna pri samcih, pri samicah pa črno sivo rumena. To velja za sivi različek nimfe. Zunanja stran perutnic je v pasu belo obarvana. Oči ima rjave, kljun siv, noge modro rjave. Samica je

manj izrazitih barv. Glavo ima rjavo rumeno, ušesni lisi sta motnejši in manj izrazitih barv kot pri samcu. Obe zunanji repni peresi sta rumeni. Ko so nimfe stare devet mesecev, se dokončno obarvajo. Na voljo so tudi mnoge mutacije. Nimfa je poleg skobčevke najbolj razširjena papiga po domovih ljubiteljev. Je hvaležna za udomačitev, govorjenje, za zrejo in razmnoževanje. Poznavalci so menili, da obstaja zveza med nimfami in kakaduji, vendar nimata ničesar skupnega. Nimfe niso glasne in nagnjene k uničevanju, ne

potrebujejo velike kletke in niso zahtevne. Je edina predstavnica svojega rodu, s čudovitim značajem, mila, mirna in odporna, in prav zato najbolj primerna za vse mlade rejce papig. Gojiti jo je mogoče kot skobčevke, v kolonijah, in lepo se družijo z drugimi vrstami.

PREHRANA

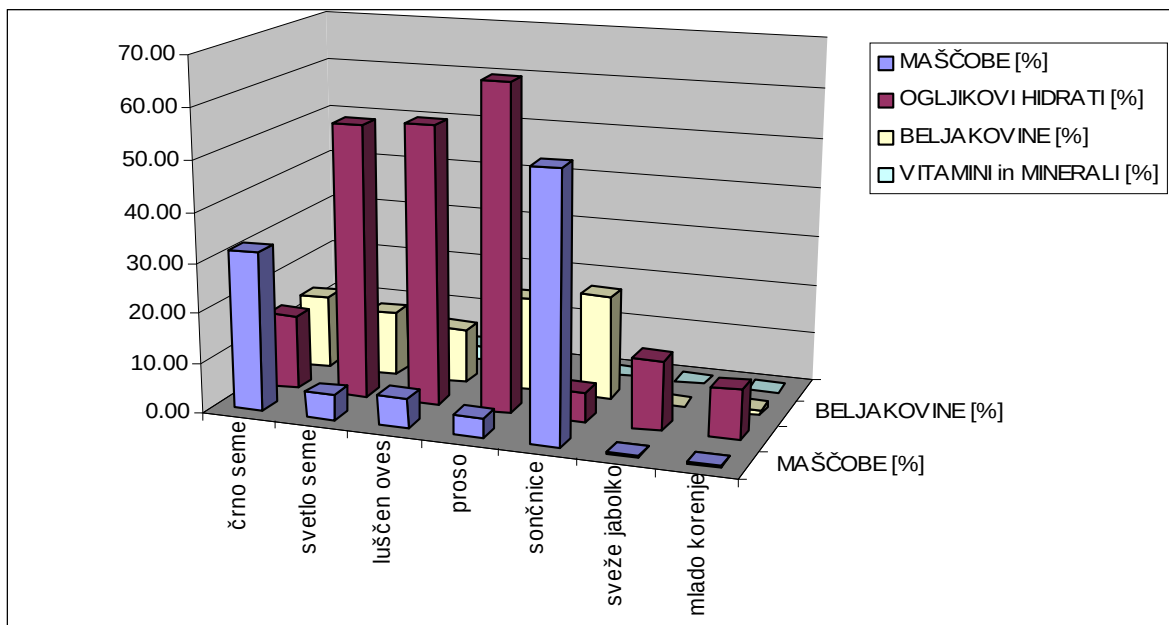
Nimfi moramo ponuditi svetlo seme, proso, črno seme, sončnice, luščen in neoluščen oves, žito, ajdo, proseno kašo, travo s semeni. Drobno narezan korenček, jabolka, solato, špinačo, sveže veje za kljuvanje.

Ko nimfe valijo, jim hrano dopolnimo s kruhom in mlekom. Semena sončnic, s katerimi starši hranijo mladiče, morajo biti namočena v vodi 24 ur.

Prehrana odraščajočih ptic:

- kalčki ovsa ali drugih žit,
- trdo kuhana jajca,
- prepečenec in
- veliko zelene krme.

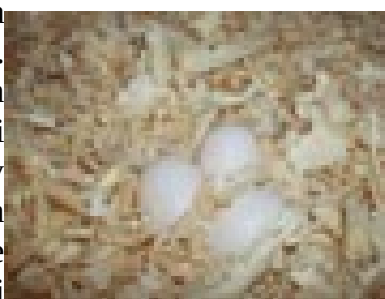
VRSTA SEMENA	MAŠČOBE [%]	OGLJIKOVI HIDRATI [%]	BELJAKOVINE [%]	VITAMINI in MINERALI [%]
črno seme	32.00	15.00	15.00	8.00
svetlo seme	5.00	55.00	13.00	6.00
luščen oves	6.00	56.00	11.00	3.00
proso	4.00	65.00	19.00	3.00
sončnice	53.00	6.00	21.00	0.00
sveže jabolko	0.20	14.00	0.20	0.00
mlado korenje	0.20	10.00	1.00	0.00

NASTAVITEV IN RAZMNOŽEVANJE

Nimfe ponavadi ne napadajo drugih ptic, zato jih lahko imamo v voljeri skupaj z najmanjšimi ščinkavci, ne da bi to motilo razmnoževanje. Nimfo namestimo v kletko dolžine 50 cm. Te ptice so živahnega temperamenta in imajo lep rep. Rade skačejo po kletki in iščejo zaposlitev. Udomačena nimfa je ena izmed ptic, ki bo v družini z malo sreče in pozornosti prinašala veselje več let. Dosežejo starost prek 20 let. Njihova cena ni visoka in so dostopne vsakomur. Nimfo lahko enkrat na dan spustimo na prosto. Samci so veliko bolj priljubljeni in se tudi pustijo ljubkovati bolj kot samice. So dobri govorci in pevci. Njihov glas je lahko tudi nekoliko vreščoč. Človeku najraje sedijo na rami. Vse, kar se sveti, jih privlači in zanima. Za igro potrebujejo v kletki veje. Če imamo težave in jih ne moremo ukrotiti, jim porežemo krila za 3 centimetre. Ptice iz voljere na prostem so zelo krepke in v dobri kondiciji. Niso občutljive na evropsko podnebje in so lahko vse

leto na prostem. Voljera zanje naj bi bila velika 2x 1x 1m. Gnezdo naj bi bilo obešeno v zraku, 35 do 40cm visoko in 18cm široko, vhodna odprtina naj meri 6 do 8cm. Dno gnezda posujemo z žagovino. Mladih ptic ne razporejamo po parih. Ptico, ki se še ni parila, damo ptici, kise je že. Če se pari razumejo med seboj, jih pustimo skupaj. Samci so pripravljene za parjenje vse leto, vendar je boljše, da to ni pozimi. Pare združimo že 4 do 5 mesecev pred paritveno sezono, da se navadijo drug drugega. Spolno dozori preden so stari eno leto. Za rejca začetnika so to idealne ptice za razmnoževanje. Odberemo jih v starosti 6 mesecev, tedaj se prvič golijo. Za udomačitev moramo dobiti mlajšo ptico. Nimfe imajo na leto 2 do 3 legla, v katerih je 4 do 7 jajc. Uspešno lahko izvalijo le 6 jajc. Odvečna jajca damo v drugo gnezdo ali v inkubator. Doba valjenja je 18 do 19 dni, v hladnem vremenu se tudi podaljša. Samec sedi v gnezdu od jutra do poznega popoldneva, samica pa preostali čas. Zgodi se, da premlad in neizkušen samec zavrača valjenje. Takšnega zamenjamo. Mladiče hranita oba starša. Izvaljeni mladiči tehtajo 4 do 4,6g, pokriti so z dolgim, rumenim puhom. Ko so stari 8 dni, odprejo oči. Stari 10 dni so najprimernejši za obročkanje, notranji premer obročka mora biti 5mm. Mladiči so podobni odraslim, vendar imajo krajši rep in voščenico rožnate barve. Po spolu jih ne moremo razlikovati do prvega operjanja, to je o so stari 5 do 6 tednov. Če je v gnezdu več mladičev različne starosti, se zgodi, da nekateri popolnoma zaostanejo v rasti. Takšne mladiče hranimo umetno. Tako hranimo tudi tiste, ki so jih starši zapustili. Pogosto mladiči poginejo, če jih starši izvalijo ponoči, preden so zmožni vzdrževati telesno temperaturo. Nekateri se izvalijo že pri 12 dneh. Po 4 do 5 tednih so mladiči godni za letenje in zapustijo gnezdo. Starši jih hranijo dva meseca. V tem času lahko samica že druga jajca. Kljun se sivo obarva po treh mesecih. To je čas, ko samci začnejo žvrgoleti. Če jih hočemo vzgojiti v ljubljence, jih po dveh tednih, ko zapustijo gnezdo, damo lastnikom. Najlepše obdržimo za razplod. Mladiči se dokončno operijo, ko so stari 9 mesecev. Dandanes vzgajajo številne pisane različke: bele, rumene, belo lisaste in rumeno lisaste. Mutacija lutino je izredno lepa. Za zrejo takšnih barvnih različkov je potrebno, da sta oba starša čim bolj rumena na spodnjih straneh. Poznamo tudi biserno mutacijo, videz teh ptic je zelo različen. Njihovo perje je belo ali svetlo rumeno, obrobjeno s sivimi otočki v sredini peresa. Nimfa postane hitro udomačena, če se z njo ukvarjamo. Lahko jo imamo v isti kletki s skobčevko. Najlepše je, če jih imamo na prostem v voljeri, kajti v letu so čudovite. V Evropi jih razmnožujejo že več kot sto let.

PAPAGAJI IN NJIHOVO OBNAŠANJE

Bodite pozorni na telesno govorico vašega ptiča. Lahko vam poskuša kaj povedati. Lastniki papagajev in nekaterih drugih vrst lahko prepoznajo in razumejo govorice njihove ptice. Znana ameriška vzgojiteljica in ptičja psihologinja pripoveduje: »Spomnim se, kako sem bila prestrašena, ko sem opazovala svojo prvo papigo in nisem razumela

njenega vedenja. Karkoli je naredila, se mi je zdelo čudno in nerazumljivo. Bala sem se, da meni nenavadni znaki pomenijo, da je zbolela. Sčasoma so mi nekateri poznavalci pomagali razumeti, marsikaj pa sem se naučila sama od ptice. Ker ni bila udomačena, sem imela precej težav z njo in sem jo imela za zlobno ptico. Hotela me je kljuniti v oči, me ugrizniti v ustnico, puliti lase in me ugristi kjerkoli do krvi. Napadala me je neprestano, vsak dan, do 18 mesecev. Očitno sem imela močno voljo, da sem to prenašala in vstrajala s svojim udomačevanjem. Njeno vedenje sem pazljivo opazovala, preučevala in dokumentirala. Sčasoma sva se spoprijateljili. Več kot sem vedela o njej, bolj sem bila očarana. Bolj ko sem jo razumela, lepše sva se sporazumevali. Iz pokvarjene zlobne divje ptice je postala čudovita domača žival in zabavna prijateljica. Igrala je in uprizarjala predstave. Nastopala je pred otroci, odraslimi in postala tako krotka, da so jo brez strahu lahko prijemali tudi majhni otroci. Ista neposlušna ptica, ki sem ji nekoč le s težavo dajala hrano in čistila njeno kletko, je z vztrajno nego postala krotka in prijazna. Pričela sem se ukvarjati tudi s pticami prijateljev in dosegli smo lepe uspehe. Kmalu sem preučevala 7 papig in skrbela zanje, kar me je popolnoma zaposlovalo. Vendar vsaka ptica ni bila primerna za udomačitev in vzgojo, zato pri vsaki ne moremo doseči velikih uspehov. Sicer pa ni nujno potrebno naučiti ptiča mnogih vragolij, da bi uživali z njim. Dovolj je že, da jim nudimo prijazno oskrbo in jo le opazujemo. Tudi v tem primeru se navežemo in ustvarimo vedno globlje prijateljstvo.

VZNEMIRJENOST

Znake vznemirjenosti pri ptiču moramo poznati, saj stresna situacija lahko ptiču poruši imunski sistem in nam zbolí. Vzroki vznemirjenja so različni – lahko je to nova kletka, sprememba prehrane, bolezen, odhod lastnika na počitnice in mnoge druge stvari. Kadar udomačujemo in vzgajamo moramo s tem takoj prenehati, če pokaže znake vznemirjenosti. Opazimo jih kot treenje, drisko, odprt kljun, hitro dihanje, pobešanje spodnjih delov krila, dvigovanje repa. Perje stisne k sebi in izgleda izjemno suh, ali pa se nasrši. Čim opazimo te znake, ga takoj odstranimo s stresne situacije. Ptice, ki so izpostavljene stresnim situacijam, lahko dobijo poškodbe na perju, ki se kažejo kot neredne linije, predvsem na repnih peresih. Naučimo se razumeti svojega ptiča, da bomo dobro vedeli kaj zmore in česa ne prenaša. Med seboj se razlikujejo - nekatere določene stvari razburjajo, druge pa sploh ne motijo.

PULJENJE PERJA

Pojav puljenja perja ima mnoge različne vzroke. Ko gledamo prizadetega ptiča, nas to spravlja v obup. Puljenje je lahko omejeno le na nekaj peres, lahko pa si ogulijo svoje telo do golega. Ko se ta pojav prične, lahko postane navada, ki jo je skoraj nemogoče ustaviti. Ptiči, ki se pulijo na obeh straneh ali z obeh peruti, imajo lahko hormonske motnje. Tistim, ki imajo populjeno perje na glavi ali tilniku, so perje populili drugi prisotni ptiči. Ptiči bodo včasih pulili svoje perje zato, ker jim je dolgčas. Potrebujejo svoje igračke in

stvari za žvečenje, s katerim se zaposlujejo. Včasih je ustrezna rešitev ta, da jim priskrbimo družabnika, še eno ptico. Posvečamo jim lahko več časa in se ukvarjamo z njimi, morda jim vklopimo radio kadar nas ni doma. Za možna in zdrava peresa je nujno potrebno dobra prehrana. Ko ugotovimo pojav puljenja perja, je še najbolje, da peljemo ptico na pregled k veterinarju. S pregledom ugotovi, ali je problem psihičnega vzroka, preiskava krvi pa lahko pokaže hormonsko obolenje. Osamljeni ptič, ki si želi svoj par, morda ne bo prenehal s puljenjem. Nekateri sami sebe pohabijo in si trgajo celo koščke svojega telesa. Pomemben vzrok je tudi stresna situacija. Lahko da se ptica ne more navaditi na novega lastnika, na kletko, ali pa ji ne ugaja mesto, kamor smo kletko namestili. Morda mu nagaja maček, pes ali otrok. Včasih izgleda ptič med golitvijo, kot da si puli perje. Vendar takrat staro perje naravno izpada in ga le redko izgublja v šopih. Nikdar ne bo izgledal oguljen in med perjem se ne bodo kazali deli kože.

ČIŠČENJE PERJA S KLJUNOM

Bodimo pozorni, da tega ne bodo zamenjevali s puljenjem perja ali pa z menjavo perja oz. golitvijo. Nekateri ptiči bodo s kljunom ogrizli svoje perje, ga odščipnili pri bazi. Populjeno perje zraste ponovno v nekaj tednih, če pa ga odščipne, se obnovi šele pri naslednji golitvi. Zdrav odrasel ptič bo skrbno negoval svoje perje. Čisti ga tako, da ga vleče skozi kljun in si ga ureja. Večina ptic ima na bazi repa oljne žleze. Z njih povleče s kljunom olje in ga nanaša med peresi. S tem dobi perje lep sijaj. To olje naredi tudi vodoodpornost perja, da ne more vpijati vode.

PTICA SI IZBERE SVOJ PAR

Ptič si izbere svoj par, oziroma najboljšega prijatelja. Nanj je najbolj navezan in ni nujno, da je nasprotnega spola. Prijateljski parček želi preživeti ves svoj čas skupaj. Sedita tesno skupaj, se ljubkujeta in drug drugemu negujeta perje. Tudi kadar sta z drugimi ptiči v veliki jati, se stalno zadržujeta skupaj. Enako velja tudi za pravi »zakonski« par, ki si ustvarita potomce. Drug drugemu se nastavljata pri obiranju perja se s kljuni rahlo praskata po glavah. Kot vsak par, imata tudi onadva medsebojne nesporazume. Vendar se redkokdaj sprta dlje, pa tudi resnih poškodb si med preprirom ne povzročita. Običajno je eden od njiju v podrejeni vlogi. Ptič, ki mu je podrejen, bo počakal, da poje prvi hrano. In mu prepusti najlepše mesto na palici v kletki. Kadar ju ločimo, glasno vreščita in se kličeta, dokler ju zopet ne združimo.

ŠIRJENJE ZENIC

Večina papagajev med govorjenjem širi in oži zenice. To početje je zelo opazno tudi kadar se razburijo, vznemirijo in ko nekaj pritegne njihovo pozornost. Najbolj očitno počnejo to ob pripravljenosti za napad in razburjenosti. Prav tako pa se to pojavi tudi ob spolnem zblíževanju.

Širjenje in oženje zenic nam lahko pove, da nameravajo boleče kljuniti, zato moramo biti vsekakor posebno previdni. Pozornosti ne zanemarimo niti krotki udomačeni ptici, saj jo vedno lahko kakšna stvar vznemiri do te stopnje, da bo kljunila.

MLADOSTNO ŠČEBETANJE

Mladostno ščebetanje običajno kasneje nadomesti značilnejše oglašanje odraslih ptic. Pri nekaterih se ščebet zavleče v kasnejše obdobje in pri takih lahko običajno pričakujemo manj uspehov v učenju človeške govorice. S ščebetanjem pripovedujejo staršem ali lastnikom da so lačni. V primerih, ko so bile papige ročno ali od staršev hranjene manj kot 3 mesece, so v starosti 6 mesecev še vedno le ščebetale.

Mlade papige ščebetajo neprekinjeno. Drgetajo s perutmi, odpirajo kljun, lahko tudi z glavo nihajo gor in dol ter s tem prosijo hrane. Če tako ptico skušamo učiti govora, bomo imeli veliko težav. Seveda pa to ni zadosten razlog za obup. Ko bo ptič dozoreval, bo sčasoma zamenjal ščebet za človeško govorico.

STRGANJE KLJUNA

Nepoznavalec lahko ob zvokih strganja kljuna pomisli, da s ptičem nekaj ni v redu. Vendar je vsaka skrb odveč, saj je to normalen pojav pri ptičih. S tem si pomagajo, da je njihov kljun lepo urejen in nabrušen. Ptiči lahko povzročajo dokaj velik hrup, ko drgnejo spodnji del kljuna preko gornjega. Včasih drgnejo levo-desno in naprej-nazaj. Najraje si strgajo kljun po jedi in tik pred spanjem. Pomeni pa, da so zelo zadovoljni, mirni in spočiti.

NAPADALNOST

Napadalnost se lahko izraža v kombinaciji drugih znakov in vedenja. Vsekakor moramo takoj opaziti svarila, saj nas lahko napade in boleče kljune. Bodimo pozorni, ko bo ptič drgnil kljun ob palico s hitrim in močnimi sunki. Podobno se vede, kadar si briše hrano s kljuna, kadar pa ne je in ima kljun čist, je to znak napadalnosti.

Drgnjenju kljuna lahko priključi še tleskanje s kljunom. Tleska, preden prične drgniti. Pri tem lahko še dviguje peruti nazaj. S tem razprostre spodnji del kril in pokaže spodnje perje.

FRFOTANJE

Ptice krilijo s perutmi kadar vadijo letenje in se razmigavajo. Zafrfotajo pa tudi, kadar nekdo vdre v njihovo območje. Ptič, ki ščiti svoje območje, običajno v svarilo nekajkrat zapruhta s krili. Ob tem se slišijo zamolkli težki udarci kril. Včasih udarja s krili tako močno, da ga kar dvignejo s palice. Pri tem je podoben helikopterju, ker se dviga in spušča nad palico. Zvok udarjanja s krili je slišati precej daleč. T pripoveduje drugim pticam, da so vdrle v področje nekega drugega ptiča.

OBRAMBA

Veliko ptic je precej oblastnih, zato manj uporabljajo obrambne geste. Ko se ptič počuti stisnjenega v kot ali začuti, da je njegov sovražnik premočen, bo napravil obrambni gib. Zvrnil se bo na hrbet, navzgor zvil rep in glavo, pričakal napadalca z odprtim kljunom in kremplji, odločno pripravljen na boj. Pri tem bo napel vse sile, da bo imel krila pripravljena, da ob najmanjši ponujeni priložnosti zleti stran. Ptič v takem položaju je v hudem stresu. Preplašen je in se bori za svoje življenje.

POTRTOST

Kadar ptič izgubi svojega ljubljenega, lahko postane resno potr. Sedi na dnu kletke ali nizko na palici. Poveša glavo, krila in rep. Ne zanima ga prav nič dogajanje okoli njega. Zelo malo je ali pa sploh ne. Če je prej dobro govoril, zdaj komaj še spregovori. Ne igra se več in je ves otrpel in brezvoljen. Sedi z razmršenim perjem in je popolnoma odsoten. Znaki potrtosti se lahko pojavijo, ko se ga proda, ko zamenja okolico, vrstnika, ob ločitvi ali smrti njegovega parčka. Nekateri postanejo žalostni takrat, ko jim odstranimo mladičke iz gnezda. Potrtost pa lahko tudi pomeni, da je ptič bolan. Če ne vidimo očitnega razloga za njegovo žalost, ga peljimo k veterinarju na podroben pregled. Problem z zdravjem lahko povzroči depresijo in obratno.

Pomoč za prebolenje obdobja potrtosti:

- imeti moramo veliko potrpljenja
- veliko se pogovarjati z njim
- biti v istem prostoru z njim
- predvajati mu zvočne posnetke govora in glasbe
- dajanje novih in zanimivih igrac
- čimbolj vzbuditi njegovo radovednost
- čimprej mu pridobiti nov parček

PRETEGOVANJE

Ptič preživi veliko časa na svojih nogah. Zdrav se ne bo ulegel na dno kletke, da bi tam zaspal. Kadar zdrav ptič spi ali počiva, običajno stoji na eni nogi, drugo pa pritegne ob

telo. Večkrat mora raztegniti noge, da si mišice odpočijejo in se izboljša cirkulacija v okončinah. Ko se preteguje, potegne nogo in perut na isti strani telesa naenkrat.

KOPANJE

Kadar opazujemo ptiča, ki se kopa v skodelici s pitno vodo, se lahko prav nasmejemo. Zmoči se preko hrbta in po straneh. Na koncu je skodelica z vodo skoraj prazna, ptič in okolica pa so premočeni.

Mnogokrat mu teče čista voda iz nosnic, on pa sedi na palici in njegovo perje je suho. To ne pomeni, da j bolan. Prej zajeta voda mu je šele zdaj začela iztekati iz nosnic.

Kadar ima mokro perje, naj bo v toplem prostoru. Če je zelo udomačen, ga lahko malo zavijemo v brisačo, da ni popolnoma moker. Nekateri bodo prav zadovoljni če jih previdno osušimo s sušilcem za lase.

Samice, ki sedijo na jajcih, potrebujejo kopanje, da obdržijo ustrezno vlago jajc. Če jim ne bomo ponudili kopalnico, se bodo pač okopale v svoji pitni vodi.

OGROŽENOST

V vzajemnem življenju pernati prijatelji s svojim vedenjem osrečujejo človeka. Vse več je ljudi, ki želijo imeti ptice iz Afrike, Avstralije, Indije in Amerike. Osebki, ki so bili odvzeti naravi, predstavljajo njihove še živeče rodove v domovini.

Znanje s tega področja je treba širiti, da bomo ptice ohranili pri življenju ali jih celo razmnoževali.

Mnoge vrste ptic so zaradi nepremišljenega poseganja v naravo izumrle. Drugim manjka le korak, da bi to postale. Človekova želja, da bi imel te živali doma ali v svoji neposredni bližini, se pogosto sprevača v grenko izkušnjo, ki jo mnoge vrste plačajo z življenjem. Mednarodna zveza za varstvo narave je izdala rdečo knjigo ogroženih vrst. Na svetu je ogroženih 109 družin ptic s 1052 vrstami. Ogroženih je 79 vrst papig in 502 vrsti pevcev (IUCN Red List of Threatened Animals 1990). Mnogo vrst je zaradi tega zavarovanih z Washingtonsko deklaracijo. Med temi ogroženimi vrstam pa so tudi nimfe, ki so tudi med najbolj priljubljenimi vrstami papug.

VIRI IN LITERATURA

- Zlatko Golob, Papige-Bitja svojevrstnih potreb in radosti, ČZP Kmečki glas, Ljubljana, 1994
- Richard Mark Martin, Ptice v kletkah, DZS, d.d., Ljubljana 1992
- Temlin&Toucan d.o.o., Krokari-Revija za ljubitelje ptic, Temlin&Toucan d.o.o., Ljubljana, Avgust 1996, leto 1, št.8
- Temlin&Toucan d.o.o., Krokari-Revija za ljubitelje ptic, Temlin&Toucan d.o.o., Ljubljana, December 1996, leto 1, št.12
- Temlin&Toucan d.o.o., Krokari-Revija za ljubitelje ptic, Temlin&Toucan d.o.o., Ljubljana, November 1996, leto 1, št. 11
- www.matkurja.com